

2017 YILI İZMİR İLİ YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ

İZMİR KALKINMA AJANSI

KASIM 2016

2017 YILI İZMİR İLİ YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ

1. ANA METİN

Küresel doğrudan yabancı yatırım (DYY) rekabetinde başarılı olan şehirler ve bölgeler, iyi belirlenmiş hedefleri olan agresif bir strateji geliştiren ve bu hedefleri gerçekleştirmeye yönelik uygun faaliyetleri gerçekleştiren şehirler ve bölgelerdir.

Rekabet avantajları üzerine gösterilen çabaları daha etkin kılmak ve bu avantajlardan güç almak için, tüm stratejiler belirli bir sektöre ve hatta özel alt sektörlerle ve segmentlere odaklanmaktadır. Uygulanan eylemler, uyumlu hale getirilmiş “fiziksel (hard)” ve “fikri (soft)” altyapı projelerini birleştirir: birinci kategori, fiziksel varlıkları ve sonuçları dönüştürürken, fikri projeler, markalaştırma, ağ oluşturma, işbirliği, lobicilik ve temsil gibi alanlarla daha fazla bağlantılıdır. Ve tüm stratejiler için olduğu gibi, hedeflenmiş tanıtım, belirli bir bölgede faaliyetini düzenleme için yüksek potansiyele sahip uluslararası şirketleri ikna etmede çok önemli bir rol oynar.

Bir stratejinin başarısının anahtarının o stratejinin nasıl uygulandığıdır. Dolayısı ile strateji, bu hedefleri başarmayı mümkün kılan, mevcut bir dizi açık ve gerçekçi hedef ve eylem dizileriyle operasyonel olacaktır. Strateji, 36 aylık bir uygulama ufkunu hedeflemekte olup, düzenli olarak güncellenmektedir. Bu metin ise 36 aylık stratejimizin 2017 yılını kapsayan 12 ayı için hazırlanmıştır. Söz konusu süreç esnasında uygulanan yaklaşım aşağıdaki aşamaları içermektedir:

Birinci aşama, İzmir’in başarı gösterebileceği alt sektörlerin ve faaliyet alanlarının tanımıdır. Bu, İzmir için en yüksek potansiyele sahip iki sektör içerisindeki alt sektörlerin tanımlanmasına ve İZKA’nın İzmir’e yabancı yatırım çekmek için tanıtım çabalarına konsantre olmasına imkân sağlamıştır. Bu analizin sonucu olarak, aşağıdaki iki ana sektör ve bu sektörler kapsamındaki alt sektörler tanımlanmıştır:

- **Yenilenebilir Enerji (YE):** Rüzgâr türbini ve kanadı imalatı, güneş enerjisi parçaları üretimi ve montajı, araştırma ve geliştirme, yenilenebilir enerji ile ilgili hizmetler (danışmanlık, teknik uzmanlık vb.).

- **Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT):** Teknik servis merkezleri, BİT iş süreçlerinde global ve yerel hizmet sağlayıcılar (BPO/SSC), yazılım evleri, firmaların BİT ihtiyaçları için Ar-GE;

İkinci aşama, gelişecek iki sektör ve alt sektörlerde İzmir'in cazibesini artıracak bir stratejinin tanımlanmasıdır. Bu, “üst rekabet” ligine geçişi gerçekleştirmek üzere hedef konumlandırma, gelecek 5 yılda çekilecek DYY projelerinin sayısı gibi agresif ama ölçülebilir hedefler belirlemeyi gerektirir.

Üçüncü aşama, İzmir'de faaliyete başlamada en yüksek potansiyele sahip şirketlerin seçilmesidir. Bu alt sektörlerdeki DYY piyasasını analiz edilmiş ve yatırım alanlarının her birisi için spesifik yatırımcı gruplarını tanımlanarak yatırımcıların en çok ortak özellik gösterdikleri alanlar- şirket ölçeği ve menşei gibi – tarif edilmiştir.

Bunun dışında, yukarıda sözü edilen iki ana sektör ve bu sektörler kapsamındaki alt sektörleri kapsayan 40 en aktif yatırımcı önceden seçilmiştir. Bunların her birisi için, kendi pazar konumlanmaları hakkındaki bilgiler, uluslararası büyüme stratejisi, İzmir'deki fırsatlar ve önerilen iletişim yaklaşımı tanımlanmıştır.

Son aşama, sektörler ve yatırım alanlarının her birisi için stratejinin somut eylemlere dönüştürülmesidir. Bu eylemlerin her biri için, katılacak kilit paydaşlar, zaman çizelgesi ve maliyet tahminiyle birlikte ayrıntılı eylem kartları geliştirilmiştir. Bu eylemler, raporun ekinde düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

İzmir Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofisi, yukarıda belirtilen hususları içeren, yatırımcılar nezdinde İzmir'in rekabet avantajı bulunan bilgi ve iletişim teknolojileri ile yenilenebilir enerji sektörlerine yönelik İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi ve Eylem Planını uluslararası danışmanlık firması Ernst&Young'ın Fransa ve Türkiye ofisleri ile birlikte hazırlamıştır. 2015-2017 dönemini kapsamakta olan Strateji ve Eylem Planı 03.03.2015 tarihli İZKA Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmış, yürürlüğü girmiş ve hâlihazırda uygulanmaktadır.

İzmir için Stratejik Sektörlerin Seçimi

2015-2017 yılları için hazırlanan stratejinin birinci aşamasında, İzmir'in başarı gösterebileceği alt sektörlerin ve faaliyet alanlarının tanımı yapılmıştır. Bu, İzmir için en

yüksek potansiyele sahip iki sektör içerisindeki alt sektörlerin tanımlanmasına ve İZKA'nın İzmir'e yabancı yatırım çekmek için tanıtım çabalarına konsantre olmasına imkân sağlamıştır. Bu analizin sonucu olarak, aşağıdaki iki ana sektör ve bu sektörler kapsamındaki alt sektörler tanımlanmıştır:

- 1. Yenilenebilir Enerji (YE):** Rüzgâr türbini ve kanadı imalatı, güneş enerjisi parçaları üretimi ve montajı, araştırma ve geliştirme, yenilenebilir enerji ile ilgili hizmetler (danışmanlık, teknik uzmanlık vb.).
- 2. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT):** Teknik servis merkezleri, BİT iş süreçlerinde global ve yerel hizmet sağlayıcılar (BPO/SSC), yazılım evleri, firmaların BİT ihtiyaçları için Ar-GE.

1.1. MEVCUT DURUM

İzmir çok yönlü üretim olanakları, zengin doğal kaynakları ve nitelikli yaşam kalitesini bir arada sunabilmesiyle hem Türkiye hem de dünya ölçeğinde öne çıkan bir şehirdir. İzmir, tarihi boyunca çok önemli bir liman kenti olmuş, konumu ile her zaman dışa açık bir nitelik sergilemiştir. İzmir Türkiye'nin üçüncü büyük ili, Ege Bölgesinin hem çekim, hem de yayılma merkezidir.

Tablo 1: Çeşitli Göstergeler

TOPLAM ALAN 12,016 km² <i>- Doğu'nun en batısı</i> <i>- Avrupa'ya açılan kapı</i> <i>- 200 km² Körfez</i> <i>- Doğal Liman</i> <i>- 30 ilçe ve belediye</i>	NÜFUS 4.2 milyon 342 kişi/km²	YAŞAM BEKLENTİSİ (Yıl) Kadın 81.8 Erkek 75.7
DOĞAL KAYNAKLAR VE İKLİM <i>- Jeotermal Merkez (Balçova)</i> <i>- 180 Bin Hektar İşlenen Tarım Alanı</i> <i>- 471 Bin Hektar Orman Alanı</i> <i>- 70 Bin Hektar Sulama Alanı</i> <i>- 50 m/s Rüzgâr Hızı</i> <i>- güneşli gün sayısı: 204 gün/yıl</i> <i>- yağışlı gün sayısı: 77 gün/yıl</i>	BİLİM VE TEKNOLOJİ <i>- 8 Üniversite</i> <i>- 138 Üniversite Araştırma ve Uygulama Merkezi</i> <i>- 13 Organize Sanayi Bölgesi</i> <i>- 4 Teknopark</i> <i>- 34 ARGE Merkezi</i> <i>- 4 Tasarım Merkezi</i>	EĞİTİMLİ NÜFUS <i>- Üniversite Mezunu</i> 275 Bin Kadın 297 Bin Erkek Kadın Erkek 16.3% 17.9% Aktif Nüfus İçindeki Oranları

Kaynak: TÜİK, 2016

İzmir 4.2 milyon nüfus büyüklüğü ile Türkiye nüfusunun %5,3'ünü oluşturmaktadır. Hem nüfus büyüklüğü hem de sosyoekonomik gelişmişlik bakımından 81 il içinde üçüncü sırada yer almaktadır. Başta lojistik altyapısı, nitelikli insan kaynağı ve yüksek yaşam standardı ile yatırımcılar için önemli bir çekim merkezi oluşturmaktadır.

İzmir'in önemli bir özelliği çok sektörlü bir yapıya sahip olmasıdır. Bölge ekonomisinde tarım, sanayi, hizmetler ana sektörlerinin her birinde önemli bir potansiyelden

bahsedilebilmektedir. İzmir’de toplam istihdamda tarımın payı % 10,5, sanayinin payı % 31,7, hizmetlerin payı % 57,8’dir. Ayrıca bölge sanayisi kendi içinde önemli düzeyde sektörel zenginlik göstermektedir. İstihdam bakımından ilk beş sırada gıda ürünlerinin imalatı (% 15,6), giyim eşyalarının imalatı (% 15,4), fabrikasyon metal ürünleri imalatı (% 9,7), mobilya imalatı (% 7,5), motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı (% 6,8) sektörleri sayılmaktadır. Sektörel bağlantılara dayanan analizler özellikle imalat sanayi sektörlerinin yüksek katma değerini göstermektedir.

Geleneksel sektörlerin yanısıra, İzmir biyoteknoloji, bilgi ve iletişim teknolojileri, yenilenebilir enerji ve havacılık ve uzay sanayii gibi teknoloji yoğun ve yenilikçi sektörlerinde de yüksek potansiyel taşımaktadır.

Aşağıda İZKA YDO’nun 205-2017 dönemi için E&Y firması ile birlikte hazırladığı stratejideki temel sektörler olan yenilenebilir enerji ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün mevcut durumu verilmiştir.

1.1.1. Yenilenebilir Enerji Sektörü: Rüzgar Enerjisi – Güneş Enerjisi

Türkiye ekonomisinin büyümesine paralel olarak enerji talebi de yılda ortalama % 9 artış göstermektedir. Bu talebe cevap verebilmek, enerji arz-talep oranını dengede tutabilmek için fosil kaynaklar bakımından yetersiz olan Türkiye’nin yeni ve yerli kaynaklara yatırım yapması gerekmektedir. Yenilenebilir enerji kaynakları bakımından oldukça güçlü bir potansiyele sahip Türkiye’de güneş, biyokütle, rüzgar ve jeotermal enerji kaynakları açısından farklı kesimlerde farklı enerji türlerine uygun sistemlerin kurulması olanaklıdır.

İzmir coğrafi konumu, ekolojik yapısı, tarım ve sanayi sektöründeki gelişmişliğiyle yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve geliştirilmesi açısından öne çıkan illerden birisidir. İzmir, önemli jeotermal kaynaklara, biyokütle sektörünün hammadde ihtiyacını sürdürülebilir bir şekilde sağlayacak tarımsal ve hayvansal çıktılarına, yüksek güneş ve rüzgar enerjisi potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte bu sektörler ayrı ayrı değerlendirildiğinde hem mevzuat açısından hem de yatırımların sıklığı ve yapılabilirliği açısından İzmir’de rüzgar enerjisi sektörünün diğer alt sektörlerinin önüne geçtiği söylenebilir.

Türkiye Rüzgâr Atlası verilerine göre İzmir’in rüzgâr hızı kapalı alanlarda 4,5-5,0 m/s (Zayıf), açık alanları 5,5-6,5 m/s (Düşük-Orta), kıyılar 6,0-7,0 m/s (Orta), Açık Deniz 7,0-8,0 m/s (İyi-Harika), tepe ve bayırlar ise 8,5-10,0 m/s (Mükemmel-Sıradışı) olarak ölçülmüştür.

Bu değerler İzmir'in rüzgâr enerjisi potansiyelinin çok yüksek olduğunu ve enerji santralinin kurulması için gereken 7 m/sn rüzgâr hızı dikkate alındığında pek çok bölgede enerji santrallerinin kurulmasına uygun olduğunu göstermektedir. Bu verilere paralel olarak son yıllarda İzmir, Türkiye'de RES projelerinde en önde gelen illerden birisi haline gelmiştir. Türkiye'de inşa halindeki her 4 RES'ten biri İzmir'de bulunmaktadır. İzmir, 759,2 MW'lık RES kurulu gücüyle Türkiye'nin 2023 RES hedeflerini yakalaması noktasında önemli katkılar sunmaktadır. İZKA ve bölgedeki paydaş kurumlar tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planında 2023 yılı için İzmir'in RES kurulu güç hedefi 1500 MW olarak belirlenmiştir. Halihazırdaki kurulu güç ve devam eden projeler göz önünde bulundurulduğunda bu hedefin rahatça yakalanacağı söylenebilir.

Dünyada fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye doğru bir yöneliş mevcuttur. Bu yöneliş doğrultusunda her ülke yenilenebilir enerji konusunda yatırımlarını artırmakta ve kendilerine belirli hedefler koymaktadır. Aşağıda dünyada önümüzdeki dönemde yapılacak yatırımların ne kadarının ülkemize ve İzmir'e yöneleceğinin, ülke ve bölge hedefleri doğrultusunda analizi bulunmaktadır.

- ✓ 2030 yılına kadar dünyada yenilenebilir enerjiye yapılacak yatırımın 5.1 trilyon dolar seviyesinde olması öngörülüyor.
- ✓ 5.1 trilyon dolarlık yatırımın, 967 milyar dolarlık bölümü Avrupa'da gerçekleştireceği ve Avrupa'daki kurulu kapasitenin 2030 itibarıyla, 557 GW seviyesine ulaşacağı tahmin ediliyor.
- ✓ Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde, yenilenebilir enerji kapasitesinin, 2030'a kadar 60 kat artacağı öngörülmektedir.
- ✓ Bu bölgelerde kurulu kapasitenin 2020 yılı itibarıyla 50 GW, 2030 yılı itibarıyla 107 GW seviyelerine ulaşması öngörülüyor. (Kaynak Ernst&Young İZKA Strateji Eylem Planı.)
- ✓ Türkiye, Ulusal Yenilenebilir Enerji 2023 Hedefleri kapsamında rüzgar enerjisi kurulu gücünü 20.000 MW'a çıkarmayı hedeflemektedir. Bir rüzgar türbinin 1 MW'lık maliyeti ortalama 1,2 milyon euro'dur ve halihazırdaki kurulu gücün 4718 MW olduğundan yola çıkarsak, geriye kalan 15.282 MW'lık güç için Türkiye'de önümüzdeki 7 sene içerisinde 18.4 milyar euro'luk bir pazar payından bahsedilebilir.
- ✓ İzmir'in mevcut durumu baz alınarak hesaplandığında önümüzdeki 7 yıl için Türkiye'nin 20.000 MW'lık kurulu güç hedefinin yaklaşık 3400 MW'lık kısmını üstlenecektir. İzmir'de halihazırda 759,2 MW kurulu güç olduğu dikkate alındığında, geriye kalan 2593 MW'lık güç

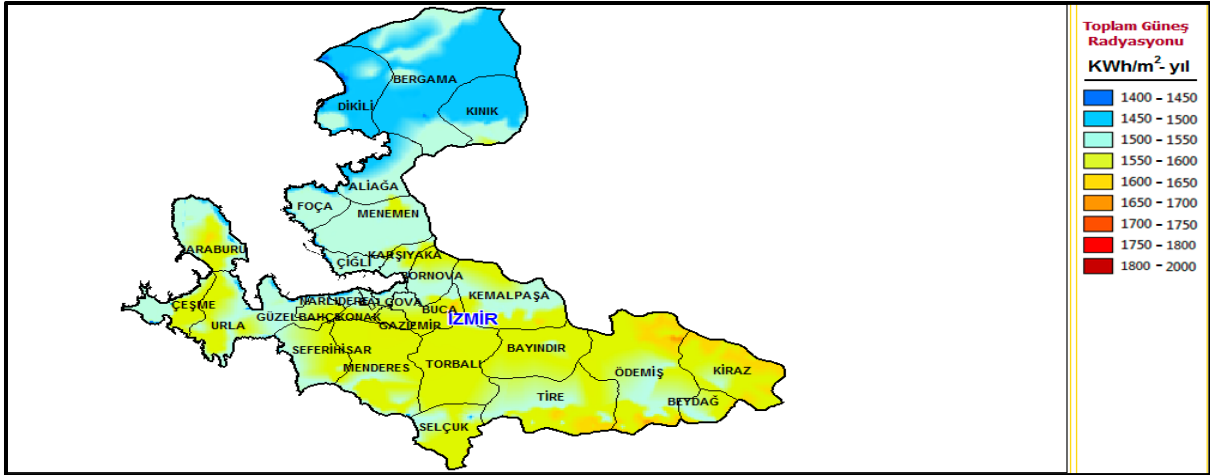
için 2023 yılına kadar 3.1 milyar euroluk yatırımın yapılması beklenmektedir. İlgili durum Grafik 3'te gösterilmiştir.

İzmir Türkiye'nin RES proje üssü olmasının yanı sıra dünyanın en önemli rüzgar türbini üreticilerine de ev sahipliği yapmaktadır. Sektörün önemli oyuncularından Alman Enercon ve ABD'li TPI'nın İzmir'de kanat üretim tesisleri bulunmaktadır. Enercon Türkiye, 2002 yılında Ege Serbest Bölgesinde üretim faaliyetine başlamıştır. Ege Serbest Bölgesi'ndeki fabrika Türkiye'deki ilk rüzgâr türbin kanadını üretmiştir. Halihazırda 32.000 m2 açık alan ve 12.000 m2 kapalı alanı olan üretim tesisinde 600'den fazla personel çalışmaktadır. Dünyanın en büyük kompozit kanat üreticilerinden biri olan Amerikan TPI Composites ise 2012 yılının Mart ayından itibaren Sasalı, İzmir'deki 275.000 m2'lik alanda, rüzgar türbinlerinde kullanılan devasa kompozit kanatların üretimine başlamıştır. Bu firmaların yanında dünyanın en önemli rüzgar türbini üreticileri İzmir'le ilgilenmektedirler. Alınan yatırım teşvik belgeleri ve kurulan yabancı sermayeli firmalara bakıldığında dünya devi rüzgar türbini üreticilerinin çok yakın zamanda İzmir'de üretime geçecekleri söylenebilir. Bu firmaların İzmir'e ilgi duymalarının en önemli sebeplerinden birisi İzmir'in lojistik avantajıdır. İzmir ulusal ve uluslararası deniz ulaşımı açısından oldukça büyük bir potansiyele sahiptir. Alsancak, Aliğa-Nemrut, Dikili ve Çeşme limanları deniz ulaşımında önemli noktalardır. Yapımı devam etmekte olan ve işletmeye alındığında dünyanın en büyük on limanı arasında yer alacak Çandarlı Limanı da İzmir'in potansiyelini önemli oranda artıracak bağlantı noktalarından biri olacaktır. Özellikle Alsancak Limanı, demiryolu ve karayolu bağlantıları ile Avrupa, Ortadoğu ve Asya ülkeleri arasında önemli bir ticaret limanı olma özelliğine sahiptir. 2011 yılında, TCDD tarafından işletilen limanlardan yapılan yüklemelerin yaklaşık % 70'i ve konteyner trafiğinin % 77'si Alsancak Limanından gerçekleşmiştir. İzmir, kanat üreticilerinin yanında çelik ve beton kule üreticilerine de evsahipliği yapmaktadır. İzmir'de global firmaların kule üretim tesislerinin yanında Ateşçelik, ALKE gibi lokal firmaların kule üretim tesisleri bulunmaktadır. Bu firmaların hedefi orta vadede kule üretiminin yanı sıra RES kanat ve türbinlerini de üreterek katma değeri yüksek ürünleri ülkemize kazandırmaktır. Bütün bu yatırımlarla birlikte rüzgar enerjisinden yararlanma oranının yüksek olduğu bir şehir olan İzmir'de santral kurulmasına yönelik tüm bileşenlerin (rotor, dişli çark, yönlendirici, transformatör vb.) orta vadede üretilbileceği söylenebilir.

İzmir, yılda ortalama 300 güneşli günü, yüksek güneş ışınlamı, yaz aylarında 12 saate ulaşan güneşlenme süresi, 1500-1600 kwh/m2 ortalama güneşlenme radyasyonu, Fotovoltaikte sektörün ana üreticilerine katkı sağlayan 2500'den fazla firması, yüksek panel kullanım kapasitesi ve hızlı yatırım geri dönüşü ile güneş enerjisi alanında kayda değer bir potansiyele sahiptir.

Harita-1'de İzmir'in toplam Güneş radyasyonu gösterilmiştir. Söz konusu harita İzmir'in yüksek potansiyelini ortaya koymaktır. Kuzey ilçelerinde bile 1500 KWh/m2-yıl Güneş radyasyonu ortalaması bulunmakla birlikte güney ilçeleri Kiraz, Ödemiş, Tire, Bayındır, Kemalpaşa'da bu ortalama 1800 KWh/m2-yıla ulaşmaktadır.

Harita 1: İzmir'de Toplam Güneş Radyasyonu

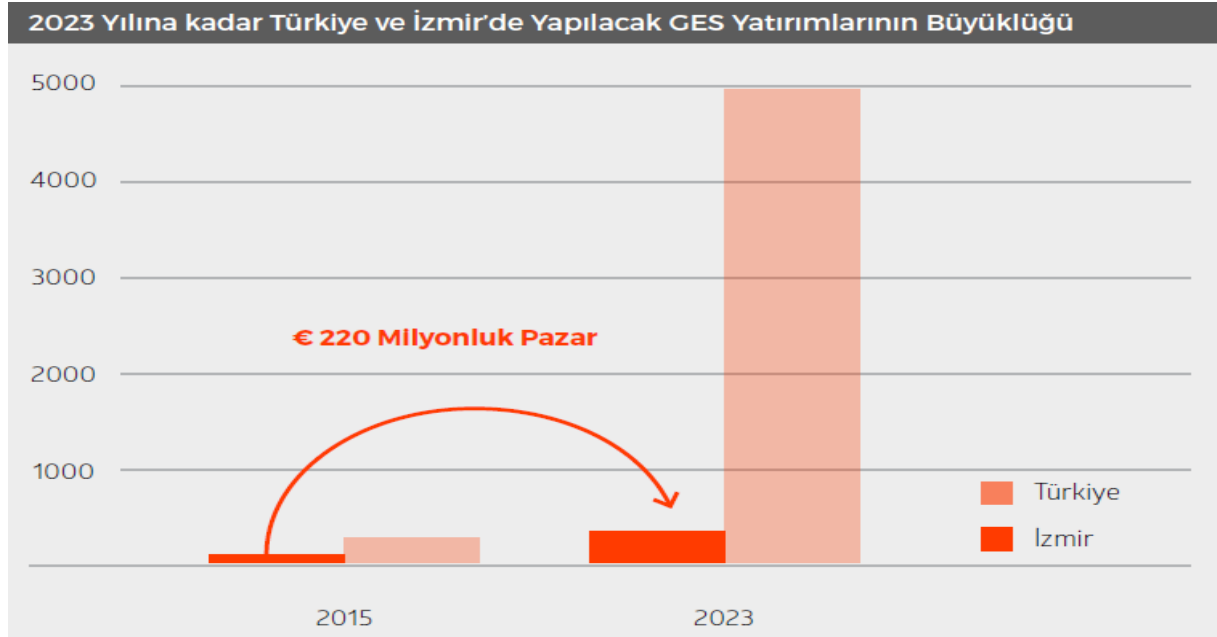

Kaynak: <http://www.eie.gov.tr/MyCalculator/pages/35.aspx>

İzmir'in global radyasyon değerleri, günlük güneşlenme süreleri ve PV tipi-alan-üretilebilecek enerji miktarlarına bakıldığında yılın sekiz ayı radyasyon değerinin oldukça yüksek olduğu ve yaz aylarında güneşlenme süresinin 12 saati geçtiği görülebilir.

İzmir'de 10.904 KW kurulu güç mevcuttur ve bu güç İzmir'in potansiyelinin oldukça altındadır. İzmir'in güneş enerjisi alanında sadece GES kurulumu açısından pazar payı Grafik 1'de sunulmuştur. Buna göre İzmir'in mevcut durumundan hareketle önümüzdeki 7 yıl için Türkiye'nin 5.000 MW'lık kurulu güç hedefinin 190 MW'lık kısmını İzmir üstlenecektir. İzmir'de halihazırda 10.904 KW kurulu güç olduğu dikkate alındığında, geriye kalan 179 MW'lık güç için 2023 yılına kadar 220 milyon euro'luk yatırımın yapılması beklenmektedir.

Grafik 1: 2023 Yılına kadar Türkiye ve İzmir’de Yapılacak GES Yatırımlarının Büyüklüğü

Kaynak: İZKA Hesaplamaları

1.1.2. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü

1980’lerden günümüze sürekli büyüyerek dünyada yaklaşık 2 trilyon ABD Dolarlık bir hacme ulaşmış olan Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) sektörü tüm dünyada ilgi odağı olduğu gibi Türkiye ve İzmir’de de gerek sektörde yapılan özel ve kamu yatırımları ile gerekse yapılan reformlar ile ilgi odağı olmaya başlamıştır.

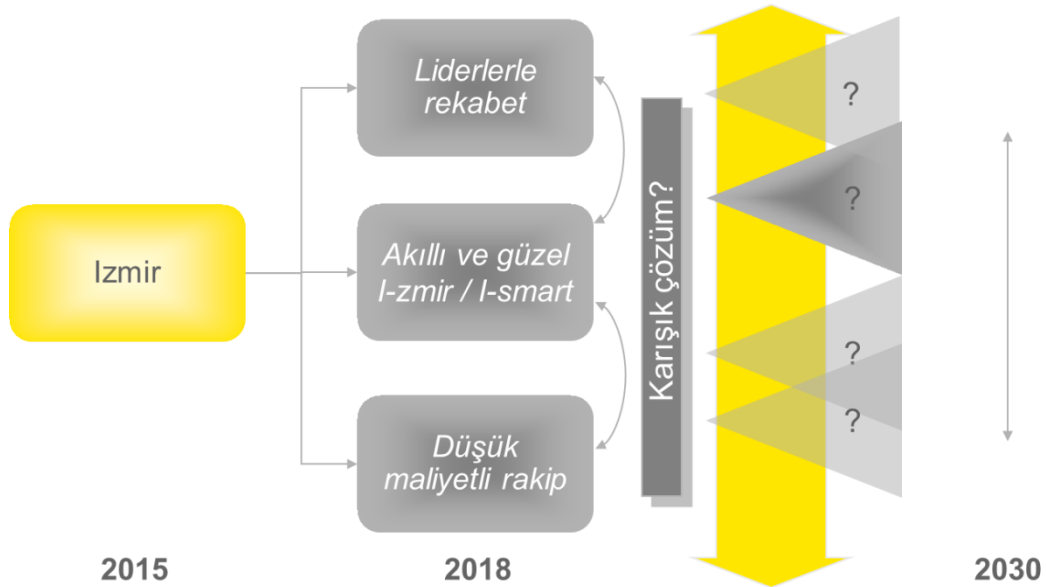
İzmir, Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektöründeki 8.815 çalışana ve sektördeki 2.025 firmaya ev sahipliği yapmaktadır. İzmir’de toplam 730 yazılım firması bulunmakla beraber bunların %90’ı Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösterir. Türkiye’deki çağrı merkezlerinde çalışan toplam personelin %29’u ise İzmir’de istihdam edilmektedir. Ayrıca; İzmir’deki Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörü firmalarının yıllık toplam cirosu yaklaşık olarak 500 Milyon Dolar civarındadır.

Her şehrinde en az bir üniversite barındırarak toplam 184 üniversiteye sahip Türkiye, gün geçtikçe daha fazla kalifiye işgücü yetiştirmektedir. 4.2 Milyonluk nüfusu olan İzmir ise 6’sı özel, 2’ü devlet olmak üzere toplam 8 üniversiteye ev sahipliği yaparken çok dilli eğitim sistemi sayesinde birden fazla dil bilen öğrencileri ile beraber yılda yaklaşık 20.000 nitelikli iş arayan üniversite mezunu vermektedir.

İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun yaptığı araştırmaya göre Avrupa'nın ICT sektöründe önde gelen ülkeleri olarak gösterilebilecek İrlanda, İngiltere, Hollanda ve Fransa gibi ülkelerde uygulanan asgari ücretler Türkiye'ye kıyasla üç kat daha yüksektir. İzmir Kalkınma Ajansı(İZKA) tarafından, insan kaynakları firması Michael Page ile beraber yapılan araştırmaya göre de İzmir'deki personel ücretleri Türkiye'nin en büyük şehri olan İstanbul'a göre %20 daha azdır. Tüm bunlara ek olarak Türkiye ve İzmir 45 saatlik çalışma süresi ile de birçok dünya ülkesine göre daha çalışkan bir görünüm çizmektedir.

Aşağıda İzmir için rakip şehirlerle yapılan bir karşılaştırma ve konumlandırma önerisi bulunmaktadır.

Şekil 1- İzmir için en iyi konumlandırma

Kaynak: EY'nin "Mevcut Durum Analizi"nden alınan sonuçlara göre analiz.

Şekil 1'de gösterildiği gibi, İzmir'in her iki sektördeki en güçlü rakipleri şunlardır:

- Piyasada önceden güçlü bir konum geliştirmiş, sektörde iyi geliştirilmiş yerel altyapı ve ekosisteme sahip ve yeni projeleri çekmek için kütlelerini kaldıraç olarak kullanabilen öncü şehirler. Örnekleri, Lyon veya Barselona'yı içerir ancak Türkiye bağlamında İstanbul ve Ankara da mevcuttur.
- Kendi özel sosyo-coğrafi durumları dikkate alındığında, açık bir maliyet avantajını yatırımcılara sunan rakipler. Kazablanka bu konuda iyi bir örnektir.

Bu kategorilerdeki rakiplerin her ikisi de İzmir'de kolayca bulunmayan ve bazı durumlarda (işgücü maliyeti gibi) asla da olmayacak varlıklara sahiptir. Ve yine de İzmir iddia ortaya

koymak ve desteklemek için farklı varlıklara sahiptir. Bunların detaylandırılmış bir sunumu, “Mevcut Durum Analizinde” bulunabilir. İzmir'in ana özellikleri aşağıdakileri içermektedir:

- İki sektördeki bazı küresel liderlerin ve yerel şirketlerin yüksek sayısının varlığı açısından sektörlerde mevcut ayak izi
- Nitelikli kaynaklara sahip, yeterli, doymamış iş gücü havuzu
- Genişletme için mevcut gayrimenkul ve projeler
- Ankara ve İstanbul'la karşılaştırıldığında nispeten rekabetçi işletme maliyeti
- İç bölgeye bağlantılar ve iyi uluslararası erişim
- Her iki sektördeki yatırımcılar için belirli yerel ve ulusal teşvik tedbirleri
- BİT sektöründeki belirli girişimler (E-devlet projeleri, vb.) dahil sektörün gelişimi için kamu makamlarının güçlü taahhüdü

Bu unsurların ortak paydaları, belirli maliyet rekabet edebilirliğiyle karışık “kalite” ve “erişilebilirlik”tir. Diğer bir deyişle, İzmir, uluslararası yatırımcılar için en ucuz seçeneği sunmayı hemen arzu etmeyebilir veya “sınıfında en iyi” olmayabilir ancak, kendisini “akıllı ve güzel” bir alternatif olarak konumlandırmaya çabalayabilir.

1.2.SORUN ALANLARI

1.2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar

1.2.1.1.Açıklamalar

1.2.1.1.1. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Sistemi İle İlgili Sorunlar

19 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 20 Haziran 2012’de Resmi Gazetede yayınlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin uygulamaları konusunda Ajansımız, ilgili kurumlar ve yatırımcılar tarafından tespit edilen temel iyileştirme ve sorun alanları aşağıda özetlenmiştir.

- Türkiye’nin 2023 hedeflerine bağlı olarak toplam enerji tüketiminin %30’unun yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması beklenmektedir. Buna bağlı olarak bu alanda yapılacak tüm yatırımların teşvik edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda; İZKA Yatırım Destek Ofisi olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar neticesinde Bölgesel Teşvik Uygulamaları içerisinde İzmir için öncelikli yatırım konuları belirlenmiş ve İzmir’de gerçekleştirilecek asgari 1 milyon TL tutarındaki yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgâr enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımlarının 5. bölge desteklerinden yararlanabileceği 19 Kasım 2015 tarihli Resmi

Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İzmir için böyle bir karar alınması “yenilenebilir enerjiye yönelik ekipman üretimi”nin İzmir’de kümelenmesinin önünü açmıştır. Fakat teşviklerin sadece “türbin, jeneratör ve kanat imalatını kapsaması geniş çaplı bir yenilenebilir enerji ekipman üretimi ekosisteminin oluşmasına engel olmaktadır. Zira sektörde İzmir’e yatırım yapmış firmalar bütünleştirici parça imalatı yapan tedarikçilerini de İzmir’e yatırım yapması konusunda yönlendirmekte fakat söz konusu yatırımcılar 5.Bölge Teşviklerinden yararlanamadığı için yatırım planlarını askıya almaktadırlar. Özellikle rüzgar enerjisi sektöründe yatırımların önünün daha da açılması ve İzmir’in bir rüzgar ekipmanları üretim kampüsüne dönüşmesi için 5.Bölge teşviklerinden faydalanan ürün kapsamının genişletilmesi büyük önem arz etmektedir.

- Genel teşvik uygulamalarında 1 ve 2’nci bölgeler için belirlenmiş olan 1 Milyon TL alt sınırının çok yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Bu tutarın 500.000 TL’ye çekilmesi teşvikten yararlanacak yatırım sayısını arttıracaktır. Özellikle, İzmir’deki firmaların çok büyük çoğunluğun KOBİ olması nedeniyle söz konusu limit, oldukça yüksek bulunmaktadır.
- Teşvik sistemindeki bölge derecelendirmelerinin Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan ilçeler arası gelişmişlik endeksi ve benzeri kaynaklar temel alınarak ilçeler düzeyinde ele alınması gerektiği düşünülmektedir. Kınık, Kiraz, Beydağ gibi görece az gelişmiş ilçelerin Çiğli, Aliağa gibi ilçelerle aynı teşvik bölgesinde yer alması eşitsizliklerin daha da artmasına neden olmaktadır. Bu durum az gelişmiş ilçelerdeki OSB’lerin boş kalmasına neden olmaktadır.
- Hazine arazisi tahsis uygulamalarındaki bürokrasinin azaltılması ve sürecin hızlandırılması gerekmektedir. Yatırımcı için uygun olabilecek hazine arazilerinin envanterinin kalkınma ajanslarını da açılması gerekmektedir. Halihazırda süreçler tamamen defterdarlıklar tasarrufunda yürütülmekte olup kalkınma ajansları gibi ilgili kurumların süreçte tasarrufları yok denecek kadar azdır.
- Belirlenen bölgelerdeki teşvik farklılıkları 3. Bölge olan Manisa ve 1. Bölge olan İzmir ayırımında ciddi sıkıntılara neden olmaktadır. İzmir’deki doluluk oranı düşük olan OSB’lere

yeni yatırımlar çekilmesi bu koşullarda mümkün olamamaktadır. Örneğin Turgutlu OSB ile Bağyurdu OSB sınır komşusu olmalarına karşın Turgutlu 4'üncü bölge teşviklerinden yararlanırken, Bağyurdu OSB ancak 2'nci bölge teşviklerinden yararlanabilmektedir. Aynı şekilde Aliağa OSB ve Manisa OSB arasında 10 km uzaklık bulunmaktadır, ancak Aliağa 2'nci bölge teşviklerinden yararlanırken, Manisa OSB'deki firmalar 4'üncü bölge teşviklerinden yararlanabilmektedir. İşsizlik oranlarına baktığımızda, İzmir'de bu oran yüzde 15 seviyesinde iken Manisa'da bu oran yüzde 5,1'dir. Söz konusu bölgesel derecelendirme farkı ortadan kaldırılarak ya da hafifletilerek İzmir'e daha fazla yatırım çekilmesi sağlanabilir. Ayrıca, İzmir'deki mevcut yatırımların taşınması engellenebilir.

1.2.1.1.2. Yatırım Alanlarına İlişkin Sorunlar

İlimize yatırım yapmak isteyen yatırımcılara, yatırımların niteliğine uygun olarak (üretim, teknoloji ve ihracat odaklı) üç tip özel yatırım bölgesi önerilmektedir. Bu bölgelerinden her birinin ayrı özellikleri ve avantajları bulunmaktadır. Yatırımın niteliği bakımından en uygun özel yatırım bölgesinin tespit edilmesi gerekmektedir. Kısaca belirtmek gerekirse, ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojileri geliştirmeye yönelik hedefleri olan firmalar için Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, ihracat odaklı yatırımlar için Serbest Bölgeler önemli avantajlar sağlamaktadır. Organize Sanayi Bölgeleri ise, şirketlerin hazır altyapı ve sosyal tesisleri kullanarak faaliyette bulunmalarını sağlayacak biçimde tasarlanmış üretim bölgeleridir.

İzmir'de 13 Organize Sanayi Bölgesi, 2 Serbest Bölge ve 4 Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda çeşitli defalar İZKA YDO tarafından özel yatırım bölgelerinin mevcut durumlarını tespit edip, sorun ve ihtiyaçlarını belirleyerek yeni destek mekanizmaları ve politika önerileri geliştirmek amacıyla, söz konusu bölgelerle anket çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasının sonuçları dikkate alınarak Ajansımız bu bölgelerin altyapı sorunlarını gidermeye yönelik olarak bir mali destek programı yürütmüştür. Bu program ile bölgelerin sorunlarının çözümüne katkıda bulunulması ve yatırımcılar için daha cazip alanlar oluşturulması hedeflenmektedir. Yapılan anketler değerlendirildiğinde aşağıdaki sorunlar alanları tespit edilmiştir;

➤ Altyapı çalışmaları tamamlanmış ve şehir merkezi/limana yakın olan yatırım bölgelerimiz yüksek doluluk oranına sahipken, altyapı sorunları olan bölgelerimizde doluluk

oranı düşüktür. Yatırım yeri arayışında olan yatırımcılara altyapısı gelişmiş olan bölgelerde yer gösteremezken, diğer alanlar da yatırımcılar için cazip olmadığından başka bölgelere kaçırma riski oluşmaktadır.

➤ İzmir Yatırım Ortamının iyileştirilmesi konusunda ilk adım çevre illerle olan teşvik farklılığı konusunda atılmalıdır. Manisa'nın, Ankara karayolu üzerinde bulunan Turgutlu ve Salihli OSB'ler ve İzmir-İstanbul Otoyolu ile İstanbul'a 3, Bursa'ya 1,5, Çandarlı Limanına 1 saat uzaklıktaki 3. Teşvik bölgesinde Akhisar OSB'nin varlığı, bölgelerarası adaletsizliklere yol açmaktadır.

➤ OSB Mevzuatında yer alan istisna ve muafiyet unsurlarının, bu unsurlarla ilgili konulardaki diğer temel kanun, yönetmelik ve mevzuat içinde yer almamasından dolayı kamu kurumları arası uygulama farkları ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle tüm istisna ve muafiyet unsurlarının Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi, Çevre Mevzuatı vb. mevzuatlarda yerini alması gerekmektedir.

➤ Organize Sanayi Bölgeleri, katılımcılarının faaliyet göstermesine olanak tanıyacak ve rekabet gücünü destekleyecek pek çok faaliyet sürdürmektedir. Elektrik dağıtımı, doğalgaz dağıtımı, atık su arıtma tesisi kurulması ve işletilmesi, güvenlik hizmetleri, sosyal hizmetler, çevre yönetim hizmetleri, mesleki eğitimi destekleyecek okulların kurulması ve işletilmesi gibi faaliyetlerin tümü gelir getirici unsurlar içermemekte, aksine yatırım ve işletme maliyeti yaratmaktadır. OSB'lerin kurum olarak bu faaliyetlerin sürdürülebilir olmasını sağlayacak düzenli gelir kalemi bulunmamaktadır. OSB'lere gelir kaynağı yaratılması amaçlı olarak OSB'lerde faaliyet gösteren sanayiciler tarafından ödenmekte olan çevre temizlik vergisi, belediyelere ödenmekte olan %1 oranındaki elektrik tüketim vergi gelirlerinin %50'sinin OSB'lere ödenmesi ve OSB'lerde faaliyet gösteren sanayiciler tarafından verilen gelir ve kurumlar vergisinin %10'unun OSB'lere gelir olarak aktarılması önerilmektedir.

➤ Yıllar içerisinde büyüyerek gelişen sanayi kuruluşları, mevzuatta yer alan Emsal nedeni ile bulundukları parselde kapasitelerini artıramamakta, taşınma ya da farklı bir parselde de tesis kurarak iki ayrı yerde faaliyet göstermek durumunda kalmaktadır. OSB'lerde yer alan

sanayi parselleri imar düzenlemesi kapsamında, çekme mesafeleri sabit kalmak koşulu ile emsalin serbest bırakılması önerilmektedir.

➤ OSB’lerde her bağımsız bölümün bir bütün olarak kiraya verilmekte ve dolayısıyla bir parselde yalnızca bir tüzel kişi faaliyet gösterebilmektedir. OSB’lerdeki firmalar tarafından, işyerinin kullanılmayan, atıl duran kısımlarının kiraya verilebilmesiyle ilgili düzenleme talep edilmektedir. Bu konuda en azından aralarında organik bağı bulunan veya işletmecisi aynı olan firmaların (katılımcının pazarlama firması, bilişim firması vb.) yatırım maliyetlerini ve giderlerini azaltmak amacıyla aynı bina içerisinde faaliyet gösterebilmeleri talep edilmektedir.

➤ OSB’lerin, elektrik, doğalgaz, su, atık su arıtma, atık bertaraf, yol yapımı gibi altyapı yatırımlarını gerçekleştirecek yeterli finansmana sahip olmadığı belirtilmektedir. OSB’lerin gelir kaynaklarının artırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu kapsamda belediyeler gibi genel bütçeden OSB’lere belirli oranlarda pay ayrılması ya da OSB’lerde tüketilen elektrik faturalarından TRT payı, enerji fonu ve belediye tüketim vergisi paylarının alınmaması vb. düzenlemeler yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

➤ Tanıtım faaliyetlerinde sorunların kaynağı olarak, en temel sorunun mali yetersizlik olduğu görülmektedir. Personelin nitelik ve nicelik bakımından yetersizlikleri ve bölgedeki firmaların sorunlarının çözümünde yaşanan problemler ise hem personel sayısı ile hem mevzuat sorunlarıyla ilişkilendirilmiştir. İZKA YDO’nun konu hakkındaki değerlendirmesi ise OSB’lerin teknik ekiplerinden ayrı bir şekilde bir pazarlama departmanına sahip olmamasıdır. Çok az sayıda OSB pazarlama elemanına sahipken bu elemanların yabancı dil düzeylerinin düşük seviyelerde olması yabancı sermayeli firmalarla iletişimin önünde engel oluşturmaktadır.

➤ Nitelikli ara iş gücünün yetersizliği de OSB yönetimleri tarafından vurgulanan konular arasında yer almaktadır. Üniversite eğitimi ile sanayinin beklentileri çoğunlukla örtüşmemektedir. OSB’lerde kurulacak endüstri meslek liselerine devlet desteğinin verilmesi bu konuda atılan önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Ancak, bu okulların yapım ve

hizmete açılması maliyetlerini, Türkiye’deki OSB’lerin çok büyük bir kısmı karşılayacak olanağı bulunmamaktadır.

➤ Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen OSB altyapı kredisi kullanımında yaşanan “gelişmiş bölgede yer alma” sıkıntısı ile OSB yönetmeliği 108. Madde gereği faaliyete geçmeyen yatırımcılara yapılması gereken geri ödemeler çoğunlukla belirtilen konulardır. Ayrıca tek durak ofis olarak çalışan OSB’lerin izin ve ruhsat süreçlerinde mevzuatlar arası uyumsuzluk sebebiyle karşılaştıkları sorunlar ve bürokratik işlemlerin hızla çözülüyor olması genel bir sorundur.

➤ Altyapı bakımından ulaşım, lojistik ve taşımacılık altyapısının, atık depolama ve arıtma tesislerinin, enerji ve alternatif enerji uygulama altyapısının, sosyal altyapı ve donatıların ve çevre düzenleme ve çevre kalitesinin iyileştirilmesi öne çıkan temel sorunlar olmaktadır. Bu sorunların giderilmesine yönelik olarak mali kaynak ihtiyacı ve BOTAŞ, TEİAŞ, Belediyeler, Bölge Müdürlükleri ve Bakanlıklar ile işbirliği yapılmasının önemi vurgulanmıştır.

1.2.1.1.3. Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar

Ofisimiz yerli yatırımcıların yanı sıra yabancı yatırımcılarla da sıklıkla ilgilenmektedir. Hem bölgemize hali hazırda yatırım yapmış olan firmaların kuruluş aşamasından sonraki sorunları hem de yeni yatırımların kuruluş aşamasında yaşadıkları sıkıntılar giderilmeye çalışılmaktadır. TÜİK ile işbirliği içinde hayata geçirilen, “Doğrudan Yabancı Sermayeli Girişimlerin Yatırım Ortamı Değerlendirme Araştırması” kapsamında ilimizde kayıtlı yabancı sermayeli firmalara bir anket çalışması uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket ve ziyaretler sonucunda özellikle aşağıdaki sorunlar öne çıkmıştır:

- Yatırım süreçlerindeki yoğun bürokrasi, yabancılara ilişkin çalışma izinleri alınması, diğer izin ve ruhsatların alınması,
- Nitelikli personel bulunmaması (yabancı dil düzeyi ve başta üretim olmak üzere iş başı bilgi düzeyinin yetersiz bulunması),
- Mevzuatlarda sürekli değişiklikler olması,
- Finansmana erişimdeki zorluklar,
- Haberleşme ve çevrimiçi hizmet sunumlarının yetersizliği,
- Enerji temininde yaşanan sıkıntılar,

- Yabancı sermayeli firmalar arasındaki etkileşimin az olması,
- Yabancı sermayeli firmalar ile yerli firmalar arasındaki etkileşimin az olması,
- Alsancak limanındaki belirsizlik (firmalarda uzun vadeli planlama yapmayı engelliyor).

1.2.1.1.4. Hedef Ülkelerde İzmir Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması – Yenilenebilir Enerji ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörleri Özelinde

Yatırım Destek Ofisimiz tarafından, yatırım planlayan ve yatırımlarını gerçekleştiren firmalara sağlanan yatırım destekleme faaliyetlerinin yanı sıra, hali hazırda ilimizde bir yatırımları bulunmayan firmalara ulaşmak, yatırımcılar nezdinde görünür olmak, İzmir'in yatırım açısından çekiciliğini artırmak ve proaktif bir yaklaşımla firmaları İzmir'e yatırım yapmaya ikna etmeye yönelik tanıtım faaliyetleri de yürütülmektedir.

Bu kapsamda yenilenebilir enerji ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne yönelik yurtdışı hedef ülke ve firmalara yönelik farkındalık çalışması yapılması gerekmektedir. İzmir'in sunduğu nitelikli işgücü, yüksek yaşam kalitesi, ılıman iklimi, altyapısı tamamlanmış yatırım alanları gibi unsurlarıyla bilgi ve iletişim sektöründeki firmalar için uygun bir yatırım ortamı sunmaktadır. Yaptığımız analiz çalışmalarında İzmir'in bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü gibi yaratıcı sektörler için sunduğu bu fırsatların yeterince bilinmediği görülmüştür. Dolayısıyla stratejimizde belirlediğimiz hedef ülkeler ve firmalara yönelik bir farkındalık çalışması yapılması gerekmektedir. Farkındalık çalışması bir dizi eylem planının bütüncül bir şekilde planlanması ve uygulanması sonucunda başarıya ulaşılabilir. Nihai hedef İzmir'in bilgi ve iletişim sektörü sektöründe etiketlenmesi ve uluslararası çevrelerde bu sektörler sözkonusu olduğunda İzmir'in de gündeme gelmesidir.

İzmir'de halihazırda 4 teknopark faaliyette olup önümüzdeki yıllarda bu sayının artması beklenmektedir. Bu teknoparkların tam kapasite ile çalışması ve bir bilişim ekosistemi oluşması için büyük ölçekli global firmaların İzmir'e çekilmesi gerekmektedir. Çapa fonksiyonuna sahip bu firmalar beraberinde tedarikçilerini, çözüm ortaklarını ve nitelikli insan kaynağını bölgeye çekerler. Son yıllarda İzmir'e Ericsson, Accenture, Monitise gibi global firmaların yatırım yapması İzmir'in bilişim sektöründe adının duyulmasına sebep olmuştur. Daha fazla sayıda bu ölçekte firma bölgeye çekildiğinde İzmir, Romanya ve Polonya gibi ülkelerdeki bilişim cazibe merkezleriyle yarışır hale gelecektir. Bu etiketlemenin

yapılması için yatırım tanıtım turları, reklam faaliyetleri, sosyal medya çalışmaları faaliyetlerinin bütüncül bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yurtdışına yatırım yapabilecek büyüklükte bilişim firmalarının yoğunlaştığı Japonya, Almanya ve ABD’de bu tip tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi gerekmektedir.

İZKA YDO’nun yoğunlaştığı diğer sektör olan yenilenebilir enerji sektöründe İzmir doğal üstünlüklere sahiptir. Özellikle rüzgar enerjisi ekipmanları imalatı için hayati öneme sahip olan liman bağlantıları İzmir’in en güçlü özelliğidir. Üretici firmalar kanat, nazel hub’ı gibi büyük parçaları İzmir limanları üzerinden ihraç pazarlarına kolaylıkla ulaştırmaktadırlar. İzmir’in bu noktada ihtiyacı olan değer zincirinde eksik kaldığı kritik parçaların imalatçıları bünyesine çekebilmektir. Eğer değer zincirinin tüm bileşenleri İzmir’de yer alırsa tam anlamıyla gelişmiş bir ekosistemden bahsedebiliriz. Bu amaç doğrultusunda rüzgar, güneş, biyokütle ve jeotermal ekipman üreticilerinin yoğunlaştığı Danimarka, Almanya, ABD, Çin ve Japonya’da tanıtım çalışmalarının yapılması ve İzmir’in sunduğu fırsatların yatırımcılara aktarılması elzemdir.

1.2.1.2.Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşandığı Sektörler
1	Ekonomi Bakanlığı Teşvik Sistemi İle İlgili Sorunlar	Yenilenebilir Enerji, Genel
2	Yatırım Alanlarına İlişkin Sorunlar	İmalat Sanayi
3	Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar	İmalat Sanayi
4	Yatırım Tanıtım Faaliyetleri İle İlgili Sorunlar	Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yenilenebilir Enerji

1.2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler)

1.2.2.1. Açıklamalar

Strateji döneminde yaşanması muhtemel temel risk alanı jeopolitik risklerdir. Ülkemizin coğrafi pozisyonu gereği karşı karşıya geldiği riskler ekonomiye de yansımaktadır. Yurtdışında yapılan tanıtım çalışmalarında yatırımcılardan gelen temel sorular Türkiye'nin güvenliği bağlamında komşu ülkelerde yaşanan savaşlar ve ülkemizde yarattığı güvenlik, göç gibi problemlerdir. Alınan önlemler sayesinde önümüzdeki dönemde çevresel faktörlerin ülkemize etkisinin daha düşük olacağı öngörülmektedir. Özellikle güney sınırlarımızdaki durum daha stabil hale geldikçe Türkiye'nin dünya nezdindeki imajı normalleşecektir. Bu durumun yabancı yatırımcıların karar alma süreçlerini olumlu etkilemesi muhtemeldir.

1.2.2.2. Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşanması Muhtemel Sektörler
1	Jeopolitik Riskler	Tüm sektörler

1.3. HEDEFLER

1.3.1. Açıklamalar

İzmir'in 2018 yılı için yatırım tanıtım alanındaki hedefleri aşağıda listelenmiştir:

- 1- İzmir'in Doğu Avrupa'daki benzer şehirler gibi bir bilgi ve iletişim teknolojileri cazibe merkezi olması hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda İzmir, Timişoara, Budapeşte gibi sektörde bilinen ve global markalarının tümünün ar-ge ya da servis merkezlerinin olduğu bir bölge haline gelmesi için çalışmalar yürütülecektir.
- 2- İzmir'in Doğu Avrupa ve Ortadoğu Bölgesinin yenilenebilir enerji ekipman üretim merkezi olması hedeflenmektedir. Özellikle rüzgar ve jeotermal enerji alt ekipman üretiminde İzmir dünyanın en büyük firmalarına ev sahipliği yapmaktadır. Önümüzdeki dönemde YEKA ihalelerinin de etkisiyle İzmir'de değer zincirinde olmayan firmaların da yatırım yapacağı öngörülmektedir.

1.3.2. Tablo

No	Hedef	Gösterge
1	İzmir'in Bilgi ve iletişim Teknolojileri Sektöründe Uluslararası Bilinirliğinin Arttırılması	Ulaşılan firma sayısı, sektörde yatırım yapan firma sayısı
2	İzmir'in Yenilenebilir Enerji Ekipman Üretimi Üssü Olması	Ulaşılan firma sayısı, sektörde yatırım yapan firma sayısı

2. 2017 YILI EYLEM PLANI

2.1.Açıklamalar

2017 için temel faaliyetler İzmir'in yenilenebilir enerji ve bilgi ve iletişim sektörlerinde sunduğu fırsatların global firmalara aktarılması faaliyetleri olacaktır. Bu kapsamda aşağıdaki Tablo'da detayı verilen hedef ülkelere yönelik yatırım tanıtım turları organize edilecektir. Bu yatırım tanıtım turları, hedef ülkede bulunan iş ortağımız niteliğindeki kamu kurumları ile birlikte yürütülecektir. Yatırım tanıtım turlarında İzmir'in yatırım fırsatlarının aktarıldığı seminerler organize edilmekte ve potansiyel yatırımcı firmalarla birebir görüşmeler yapılmaktadır.

2017 yılı içerisinde yatırım tanıtım faaliyetlerinin yanısıra yatırım ortamının geliştirilmesi için de çeşitli faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda ana faaliyet grubu ilgili paydaşları bir araya getirdiğimiz etkileşim toplantılarıdır. Bu toplantılar; İzmir'deki yabancı sermayeli firmaların yöneticilerini bir araya getireceğimiz etkinlik, yenilenebilir enerji sektöründeki firmaları bir araya getireceğimiz etkinlik, izin-ruhsat sağlayan kamu kurumlarını bir araya getireceğimiz etkinlik ve yabancı global firmalarla Türk tedarikçi firmaları bir araya getireceğimiz etkinlik olacaktır. Bu toplantılarda yatırım ortamı ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri tespit edilecek, kurumlar ve ilgili kişiler arası etkileşimler artırılabilecek ve böylece yatırım ortamının yatırımcı dostu bir hüviyet kazanması sağlanacaktır.

2.2.Tablo

No	Eylemler	Yöneldiği Sorun Alanı	Sorumlu (Koordinatör) Kuruluş	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Ay Olarak)
1	Resmi Heyetler Organize Ederek ve Detaylı Bilgi Notları Göndererek Ekonomi Bakanlığı Nezdinde Girişimlerde Bulunmak	Ekonomi Bakanlığı Teşvik Sistemi İle İlgili Sorunlar	İZKA, EBSO, İZTO	Yıl Boyu
2	İldeki Yatırımcı Kurumlar ve Özel Yatırım Bölgeleri İle İzin- Ruhsat ve Yatırım Ortamı Sorunları Toplantısı Organize Edilmesi	Yatırım Alanlarına İlişkin Sorunlar	İZKA, Valilik, İldeki Tüm Yatırımcı Kurumlar, OSBÜK, OSB'ler, Serbest Bölgeler, Teknoparklar	Ekim 2017
3	İşgücü eğitim programlarının yatırımcılara tanıtılması	Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar	Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	Yıl Boyu
4	İzmir'deki mevcut yabancı sermayeli firmalara yönelik toplantı	Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar	İZKA, İzmir'de temsilcilikleri bulunan ülke ticaret odası ofisleri (AHK, UKTI, Bremen Invest, İtalyan Ticaret Odası, ABD Ticaret Ofisi, NBSO)	Mayıs 2017
5	Global Firmalarla Yerli Firmaların Biraraya Geldiği Bir Etkinlik Organize Edilmesi	Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar	İZKA, EBSO	Ekim 2017
6	Yenilenebilir Enerji Sektörüne Yönelik Bir Konferans ve Çalıştay Düzenlenmesi	Yabancı Yatırımcıların Yaşadığı Temel Sorunlar	İZKA, GENSED, ENSİA	Mayıs 2017
7	Almanya Yatırım Tanıtım Turu	Hedef Ülkelerde İzmir	İZKA, Bremen Invest ve Türk-	Haziran 2017

		Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması	Alman Ticaret Odası	
8	EWEA 2017 (Hollanda) Fuarına Katılım Sağlamak	Hedef Ülkelerde İzmir Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması	İZKA, TYTDA, Avrupa Rüzgâr Enerjisi Birliği	Kasım 2017
9	Danimarka Yatırım Tanıtım Turu	Hedef Ülkelerde İzmir Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması	İZKA, Danimarka Rüzgar Enerjisi Birliği	Kasım 2017
10	ABD Yatırım Tanıtım Turu	Hedef Ülkelerde İzmir Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması	İZKA	Eylül 2017
11	Japonya Yatırım Tanıtım Turu	Hedef Ülkelerde İzmir Bölgesindeki Yatırım Olanakları Hakkında Farkındalığın Düşük Olması	İZKA, UNIDO Tokyo Ofisi	Mayıs 2017